

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

Ağrı Merkez Gazi Mahallesi Kızık Tava mevkiinde bulunan 4 ada 19 parsel numaralı yaklaşık 32 dönümlük taşınmaz, Ağrı Şeker Fabrikası sahası içerisinde kalmış; etrafındaki taşınmazların fabrika sahasına dahil edilmesi ve tel örgülerle çevrilmesi sonucunda söz konusu parselde ulaşım imkânı ortadan kalkmıştır.

Hak sahibi Ahmet Karagöz tarafından tarafımıza iletilen bilgi ve belgeler, yaşanan mağduriyetin yalnızca kişisel beyana dayanmadığını; kamu kurumlarının söz konusu sorundan en az 1990'lı yılların başından bu yana haberdar olduğunu ve sorunun resmî yazışmalara konu edildiğini ortaya koymaktadır.

Nitekim 1 Nisan 1991 tarihli İstimlak Takdir Komisyonu Kararında, mülkiyeti A. Hamit Karagöz'e ait 1 pafta 19 parselde kayıtlı 32.213 m² büyüklüğündeki arazinin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Ağrı Şeker Fabrikasına satılacağından değer takdirinin yapılmasının istendiği belirtilmiş ve arazi için 4.000 TL/m² bedel takdir edilmiştir.

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 13 Ağustos 1992 tarihli ve 2224 sayılı yazısında ise söz konusu 32.213 m² büyüklüğündeki arazinin fabrika sahasının tel örgüsü dışında kaldığı belirtilerek, arazi sahibinin taşınmazın fabrika tarafından alınması yönündeki talebinin Genel Müdürlüğe iletilmesi amacıyla arazinin o tarihteki rayiç fiyatının İl Arazi Takdir Komisyonunca belirlenmesi istenmiştir.

Daha da önemlisi, 1993 yılında düzenlenen resmî yazıda yapılan mahallî ve kroki üzerinden inceleme sonucunda 4 ada 19 numaralı parselin 319, 331, 334 ve 335 numaralı parsellerle çevrili olduğu, giriş ve çıkış yolunun bulunmadığı ve bu nedenle taşınmazın kullanılamadığı açıkça tespit edilmiştir. Aynı belgede, söz konusu taşınmazın kamulaştırılmadığı halde kullanılamadığı da kayıt altına alınmıştır.

Aradan geçen otuz yılı aşkın süreye rağmen sorun çözülmemiştir. Ağrı Valiliği Kadastro Müdürlüğü'nün 2026 yılında düzenlediği belgeler de 4 ada 19 numaralı parselin halen kadastro yoluna cephesinin bulunmadığını ortaya koymaktadır.

Hak sahibi Ahmet Karagöz, ailesinden devraldığı bu mağduriyetin giderilmesi amacıyla yıllardır Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., Ağrı Şeker Fabrikası, ilgili bakanlıklar ve diğer kamu kurumları nezdinde sayısız girişimde bulunmuş; dilekçeler vermiş ve yetkililerle defalarca yüz yüze görüşmüştür.

Tarafımıza aktarıldığı üzere, yapılan bu görüşmelerin birçoğunda yetkililer tarafından mağduriyetin haklı olduğu kabul edilmiş ve sorunun çözüleceği belirtilmiştir. Ancak yurttaş, verilen sözlere ve kamu kurumlarının çözüm üreteceği yönündeki beyanlarına güvenerek on yıllar boyunca bekletilmiş, buna rağmen somut ve kalıcı hiçbir çözüm üretilmemiştir.

Bugün geline nokta hak sahibinin talebi son derece açıktır: Ya tapulu taşınmazına ulaşabileceği hukuken ve fiilen kullanılabilir bir geçiş imkânının sağlanması ya da taşınmazın kamulaştırılarak güncel bedelinin ve yıllardır oluşan mağduriyetin karşılığının ödenmesidir.

Bir yurttaşın mülkiyet hakkından onlarca yıl boyunca fiilen yararlanamaması; üstelik bu durumun kamu kurumları tarafından 1990'lı yıllardan itibaren bilinmesine, belgelenmesine ve çözüm amacıyla işlemler başlatılmasına rağmen sonuçlandırılmaması hukuk devleti ilkesi ve mülkiyet hakkının korunması bakımından kabul edilebilir değildir.

Bu bağlamda;

- 1) Ağrı Merkez Gazi Mahallesi 4 ada 19 numaralı parselin Ağrı Şeker Fabrikası kuruluş ve kamulaştırma sürecinde neden kamulaştırılmadığı halde fabrikanın kamulaştırılan taşınmazları arasında ulaşım imkânı bulunmayacak biçimde bırakıldığına ilişkin TÜRKŞEKER arşivlerinde hangi bilgi ve belgeler bulunmaktadır?
- 2) 1 Nisan 1991 tarihli İstimlak Takdir Komisyonu Kararı TÜRKŞEKER ve Bakanlığınız arşivlerinde bulunmakta mıdır? Söz konusu kararda arazi için değer tespiti yapılmasına rağmen satın alma/kamulaştırma işlemi neden sonuçlandırılmamıştır?
- 3) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 13 Ağustos 1992 tarihli ve 2224 sayılı yazısıyla, söz konusu taşınmazın satın alınabilmesi amacıyla günün rayiç değerinin İl Arazi Takdir Komisyonunca belirlenmesi istenmiş midir? İstenmişse bu işlem hangi aşamada ve hangi gerekçeyle durdurulmuştur?
- 4) TÜRKŞEKER'in 1992 yılında söz konusu taşınmazın satın alınması yönünde işlem başlattığı dikkate alındığında, aradan geçen 34 yıla rağmen taşınmazın satın alınmamasının veya kamulaştırılmamasının gerekçesi nedir?
- 5) 1993 tarihli resmî belgelerde, 4 ada 19 parselin çevresindeki taşınmazlarla çevrili olduğu, giriş ve çıkış yolunun bulunmadığı ve bu nedenle kullanılamadığı açıkça tespit edilmesine rağmen TÜRKŞEKER neden taşınmaza geçiş sağlayacak bir düzenleme yapmamıştır?
- 6) Hak sahibi ve ailesi tarafından 1990'lı yıllardan bugüne kadar Ağrı Şeker Fabrikası Müdürlüğü, TÜRKŞEKER Genel Müdürlüğü ve ilgili bakanlıklara kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların tarihleri ve verilen cevaplar nelerdir?
- 7) Ahmet Karagöz'ün yıllar içerisinde kurum yetkilileriyle gerçekleştirdiği görüşmelerde mağduriyetinin giderileceği yönünde herhangi bir taahhüt, değerlendirme veya kurum içi işlem tesis edilmiş midir? Varsa bunların gereği neden yerine getirilmemiştir?
- 8) Aynı mağduriyetin 1991, 1992 ve 1993 tarihli kamu belgelerinde tespit edilmesine ve 2026 tarihli Kadastro Müdürlüğü kayıtlarında halen devam ettiğinin görülmesine rağmen, sorunun 35 yılı aşkın süre çözülememesine ilişkin herhangi bir idari inceleme yapılmış mıdır?

- 9) Taşınmaz sahibinin yaklaşık 1980 yılından bu yana arazisini ekip biçmemesi, kiraya verememesi ve ekonomik olarak değerlendirememesi nedeniyle uğradığı tarımsal üretim ve gelir kaybına ilişkin herhangi bir tespit yapılmış mıdır?
- 10) Bakanlığınız ve TÜRKŞEKER, taşınmaz sahibinin onlarca yıllık kullanım ve gelir kaybının tazmini konusunda bir çalışma yapacak mıdır?
- 11) Ağrı Şeker Fabrikası sınırları içerisinde veya çevresinde, benzer şekilde kamulaştırılmadan fabrika arazileri arasında kalan, ulaşım imkânı ortadan kaldırılan veya kamulaştırma bedeli ödenmeyen başka özel mülkiyete konu taşınmazlar bulunmakta mıdır? Varsa kaç adettir ve toplam yüzölçümleri ne kadardır?
- 12) Bakanlığınız, yaklaşık yarım asırdır devam eden mağduriyetin sona erdirilmesi amacıyla 4 ada 19 numaralı parsel kesintisiz ve kullanılabilir bir geçiş imkânı sağlanması veya taşınmazın güncel rayiç bedeli üzerinden kamulaştırılması seçeneklerinden birini hayata geçirecek midir?
- 13) Devlet kurumlarının onlarca yıldır bilgisi dahilinde bulunan ve çeşitli dönemlerde çözüm sözü verilmesine rağmen sonuçlandırılmayan bu mağduriyet hakkında Bakanlığınız tarafından TÜRKŞEKER nezdinde kapsamlı bir idari inceleme başlatılacak mıdır?
- 14) Hak sahibi Ahmet Karagöz'ün yıllardır sürdürdüğü hak arayışının daha fazla uzatılmaması amacıyla Bakanlığınız tarafından somut bir çözüm takvimi oluşturulacak mıdır?